

מסורת הש"ס

(6) מנוחה לו, (7) כי היום כפי דמיון כוונתו של רבינו יוחנן ככל הנראה רחוקים, (8) וזהו כי רבי יוחנן היה גיבסא חלמיש לויסין ויבספר כותב משיב, (9) ימותו ו, (10) עני מוש קדושין לג, דיה רב יהודה, (11) עני לעיל ל, מוש דיה הו און, (12) קדושין לו, ע"ש, (13) לעיל לו, (14) ודברים כג, (15) עני מוש דמנוחה דף לה, שמעון ב"ר, כ"ב

תורה אור השלם

1 כי תראה תעור שגאך רבין תחת משאו ונתלה מעוב לו עוב תעוב עמו, שמות כה 2 איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני ואל תלכיבתי, וירא יט ג 3 כבוד את אבך ואת אבך למען יאריך ימיך על הארמה אשר יי אליהך נתן לך, שמות כ"ב 4 כבוד את ה' מחוקך ומראשיה לכל תבואתך, משלי ג ט 5 לא תראת את חמור לאחד וא שורו בפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו, דברים כב ד

הנהרות הב"ח

(6) בני אלף הנה דרדי שקלי, (7) שם אתי ה' קה"ה טולס:

גליון הש"ס

רש"י היה לוי, בני הלכך א לא כתיב, ע"ש זה כתיב רש"י כ"ה דף 1 ע"כ דיה שיעורו:

רבינו הגנאל

קטית לתלם, אמר ליה רב ספרא מנא לך אמר ליה רתן אמר שיש ב"ד מתנה לפני כ"ד אמר ליה מי דמי התם אמרין ממנא הוא בעי כ"ד אבל הכא דרבי שקלי במרי פני ליה תרע דקתי אלמנה מוכרת שרב בכ"ד, ואסיק' משימה דרב תמן בהתיא דאינה צריכה ב"ד בומתה אבל צריכה (אפי' ב"ד הדיוטות: מתי' מצאה ברפת וכו' עד אמר לו אל אביו היטמא או אל חתויו אל ישמע לו, ח"ד מנין שאם אמר לו אביו היטמא או אל חתויו שלא ישמע לו לבעל את המצוה שאמר איש את אביו תיראו ואת שבתתי וטולס חייבים בכבודי אפי' שהיה ח"ד בכבוד אב ואם אם יאמרו לך חלל שבת אל תשעט לתן אלא ואת שבתתי תשמרו וכן בכל המצות ומקשינן טעמא

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

תרי מגו תלפס, שנים מן השלשה יבואו ויעירו לומר שלשה היינו: אם יש שם כ"ד, וקסח כ"ד שלשה, אלמא אין כח להפקיר ממון זה אלל זה כפחות משלשה: גילו מילפס, שידעו שחלקתי בשוה: אלמנה, הניחונה מנכסי יתומים מוכרת למנוחה: שלל ככ"ד, ובלבד שיראו שנים שלל תמכור בזול:

ברתני' מלאה ברפת

מפרש מאי אלטרין: היספ בניס הקכרות, והוא כהן: או שאמר לו אל פחור, והוא נמקוס שהוא מומר לילך שם: הלך וישב לו, הכעלים: אלל לא לטעון, בגמרא מפרש: גמ' רפס שאמרו, ששינו במשנתנו עסקינן כשאנה ממעה את הכנהמה שמתוכה להיות זוכמת ויולמת: ואינה משפמרת, שאינה נעולה ואם בלח ללאת וילאה: מעייל לגואי, כדאמרינן לעיל (דף 36.) לגינתו ולחורכתו מנין: בירש גרסינן והוא שטומדס ככור לתמוס כסיפס גרסינן והוא שטומדס חוץ לתמוס: אי ה' אפי' שאמרתו לך ירא את אנך אני אדון לשניכס ואם אמר לך אנך עבור על דברי לחלל שמת אל ששמע לו: הוה אמינא לייפס ליה, דלמי עשה לכיבוד דמי לא מעשה דלא מוכל להעלס: אכידה עשה ולא מעשה הוה השב טעיס אל מוכל להמעלס: הוקס ככורס, בגזירה שוה ככד את אנך ככד את ה' מהוין: דליס ביה חסרון כיס, אם לא יעשוין: פריקס איס כה חסרון כיס, שהגהמה נכרת מתת משאה: לומר לך פריקס כחנס, אלל טעינה לא נלוטית אלל נכשר, הלכך אי לא ככד פריקס ואלחי מקו' מעעינה הוה אמינא דיו לבא מן הדין להיות כדון מה טעינה נכשר אף פריקס נכשר: לא מסיימי קראי, למשמעות טעינה הלכך אי כתיב מד הוה אמינא לפריקס אלא: רובץ פתס משאו, משמע תלך לפרוק: דרמו אינפו וטעונייהו כאורפס, אף המשא מוטעל על הקקע שרין לעטון: מדכרי

לב

עין משפט נר מצוה

קעא א ב מ"י פיו תהי' אריות ה' יג ופיריה ה' כן קמג פשוך מה טושי'ע חלי'פי סי' קב ספק 6: קעב ג מ"י טע"ו מהל' אכידה ה' ה סמג ע"ש פשוך טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעג ד מ"י טע"ה ש"ס הלכה יג ופירי' מהלכות רוח' הלכה ג סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעד ו מ"י טע"ו מהל' אכידה ה' יג ופירי' מהלכות חמרי' ה' יג סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעה ז מ"י טע"ז מהל' רוח' ה' ה סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעו ח מ"י טע"ח מהל' טושי'ע ש"ס ספק 2: קעז ט מ"י טע"ט מהל' אכידה ה' ה סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעח י מ"י טע"י ש"ס ספק 2: קעט י"א מ"י טע"י מהל' חמרי' ה' ה סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעז ט מ"י טע"י מהל' חמרי' ה' ה סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעז ט מ"י טע"י מהל' חמרי' ה' ה סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2: קעז ט מ"י טע"י מהל' חמרי' ה' ה סמג ע"ש טושי'ע ח"מ סי' רבא ספק 2:

מוכר רש"י

שאם אמר לו אביו, לכסך, היטמא, נכח הקבוצות השפוי אכדס, או שהיה עומדת בתוך ואלו לו אל מחור (בבבא ז'.) שנאמר איש אמו ואביו לא ילמדין ולא יתוראו וגו'. ומלפנין לא דעומתה ולא דעשתה אכדס מלאי דשבת (שם).

רבינו הגנאל

רבינו הגנאל (רס"ח) דכתב רחמנא הכי ה"א לא הכי הוה אמנא אם יאמר לו אל תשיב ישמע לו אמאי והוה כיבוד אב ואם עשה הוא שאמר ככד את אבך והשבה היא עשה שאמר השב תשיבם לאחד ולא תעשה שאמר לא תוכל להתעלם ולא אתי עשה דחה לא תעשה ועשה, ופרקינן מרו דתימא הואיל ואיתיש כיבוד אב ואם לכיבוד המקום שאמר ככד את ה' מהוין אימא נציית ליה לאבוא קמיל דלא: חייב לטעון ולפרוק אפי' ק' פעמים שאמר עוב תעוב עמו, סי' פריקס אית בה חסרון כיס שאם לא פריקת תמית בהמה את המצוה משא טעינה אן בה חסרון כיס דליכא חששא למיתת בהמה, ישב לו בעל הבהמה ואמר לו מצוה לעיל לפרוק את תרעו לפרוק פרק טעור שאמר עמו, היה בעל הבהמה זקן או חולה חייב, מצוה מן התורה

אלמנה מוכרת ש"א בכ"ד, וז"ל התם משום חיונה או משום שלל תמכור ככ"ד דמפרש כאלמנה חיונה (וכמוהו דף 15: ושם) ו"ל דס"ל כיון דאלמנה מוכרת אפי' ג דאינה שלל ככ"ד משום חיונה ה"ג שותף יעול את שלו שלל ככ"ד אפי' ג דליכא טעם דחינה: בירת דין הדיוטות.

וז"ל והאמרינן התם (דף נח. ושם) אלמנה ששמה לעצמה לא עשתה ולא כלום דאמרינן לה מאן שם לך הלל מכרה ע"פ כ"ד הדיוטות ו"ל כיון שלוקחת לעצמה נהרי לא עכבה שמעכת מנכסי יתומים כידה אפי' ש"ס כ"ד הדיוטות כיון דליכא מומחין אלל כשמוכרת לאחרים און נראה שמעכת משלסם שהרי לא עכבה כלום וז"ל ומ"ש דאלמנה מוכרת לאחרים שלל ככ"ד וצ"ד יכולה לעכב אפי' לעצמה מדאמרינן התם דל"ל מאן שם לך שמע דככ"ד יכולה ג לשוב וקאמר נמי התם הוהו גברא דלפקידו גביה כסחא דיתמי אול שמה לפסיה בת' זוזי לקוף אייקור כו' אחא לקמיה דכבי ח"ל מאן שם לך משמע דככ"ד יכול לשוב ולקמן כפרק המפקיד (דף נח.) מן המפקיד פירות אלל חזירו והריקצו כו' עושה להם מקנה ומוכרן ככ"ד וכשהוא מוכרן מוכרן לאחרים ואין מוכרן לעצמה כיונא גו יבא דקה פורטין לאחרים ואין פורטין לעצמם דאפילו ככ"ד מוכרן לאחרים ואין מוכרין לעצמם ושלל ככ"ד אין מוכרין אפילו לאחרים וליכא למימר הא דלמר ומוכרים לאחרים ככ"ד היינו כרשות כ"ד אלל אי דיעי כ"ד השומא יכול לעכב לעצמו דנידושי'מא מסיק על ההוא מעשה דכבי יומן חקוקאה דמיימי פ"ק דפסחים (דף יג. ושם) ח"ל לך ומוכרס ככ"ד אלמא אפי' שנתן לו רשות היה נרין למוכרס ככ"ד ו"ל דמוכרת שלל ככ"ד משום חיונה י'וגבי כסחא דיתמי נמי דיכול לעכב לעצמו ככ"ד מליגן למימר דהיינו דוקא דיעבד דמשום חשד לא מהדרינן עובדא א"י דגבי יתמי כ"ד עלמס הס מפקידין ולכן יכול לעכב לעצמו על פיהס אלל פקדון של אחרים אינו יכול לעכב לעצמו על פי כ"ד: ככד את ה' מהוין. הא דנקט קרא דכרי קנלה ולא נקט קרא אמו חמו ואביו מירלא וכתיב את ה' אלהיך מירל משום דניחא ליה לאתוי קרא דככוד: מדכרי

יצחק והוא שעומדת חוץ לתחום מכלל דברפת אפילו עומדת חוץ לתחום נמי אינו חייב בה: בבית הקברות לא יטמא לה: ו"ת"ר מנין שאם אמר לו אביו היטמא או שאמר לו אל תהויר שלא ישמע לו שנאמר איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו אני ה' (ש) כולכם חייבין בכבודי טעמא דכתב רחמנא את שבתתי תשמרו הא לאו הכי הוה אמינא צייאת ליה ואמאי האי עשה והאי לא תעשה ועשה ו"לא אתי עשה ודחי את לא תעשה וקשה איצטרך ס"ד אמינא הואיל והוקש כיבוד אב ואם לכבודו של מקום שנאמר כאן ככד את אבך ואת אבך ונאמר להלן ככד את ה' מהוין הלכך לציית ליה קמ"ל דלא לשמע ליה: מצוה מן התורה לפרוק אבל לא לטעון: מאי אבל לא לטעון אילימא אבל לא לטעון כלל מאי שנא פריקת דכתיב עוב עמו טעינה נמי הכתיב הקם תקים עמו אלא מצוה מן התורה לפרוק בחנם ולא לטעון בחנם אלא בשכר ר"ש אומר אף לטעון בחנם תנינא להא דת"ר פריקת בחנם טעינה בשכר ר"ש אומר דרבנן דאי ס"ד כר"ש לכתוב רחמנא טעינה ולא בעי פריקה ואנא אמינא ומה טעינה דלית בה צער בעלי חיים וליכא חסרון כיס חייב פריקה דאית בה צער בעלי חיים וחסרון כיס לא כל שכן אלא למאי הילכתא כתיבה רחמנא לומר לך פריקה בחנם טעינה בשכר ורבי שמעון מאי טעמא משום דלא מסיימי קראי ורבנן אמאי לא מסיימי קראי הכא כתיב רובץ תחת משאו התם כתיב נופלין בדרך משמע ורבי שמעון נופלין בדרך אינהו וטעונייהו עלוייהו משמע אמר רבא מדבר